AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	27 januari 2026	**Behandelend ambtenaar**	R. Kamstra
Datum agendering	19 februari 2026	**E-mailadres**	
Onderwerp	Krediet Buitensportaccommodaties 2026-2029	**Telefoonnummer**	0517 380 380

Portefeuillehouder K. Arendz

Samenvatting

Op 3 juli 2025 is de Nota Accommodatiebeleid gemeente Waadhoeke 2025 vastgesteld. Deze nota geeft aanleiding tot actualiseren van het Beheerplan Buitensportaccommodaties 2022-2026 door het college.
Het beheerplan gaat over het onderhoud, het renovatieschema en de daarbij behorende geraamde kosten over de periode 2026-2029. Dit voorstel betreft het beschikbaar stellen van de middelen benodigd voor het beheer en onderhoud.

Voorstel

1. Voor het beheer van de buitensportaccommodaties vanaf 2026 structureel € 408.414 beschikbaar te stellen.
2. Dit bedrag ten laste van de stelpost voor loon-en prijsontwikkeling te dekken.
3. Voor de uitvoering van het beheer van de buitensportaccommodaties incidenteel € 551.145 beschikbaar te stellen.
4. Dit bedrag ten laste van de algemene reserve te dekken.
5. Een bestemmingsreserve voor incidentele maatregelen buitensportaccommodaties in te stellen en de € 551.145 daarin te storten.

Aanleiding
Op 28 oktober 2021 is in de raad het Beheerplan Buitensportaccommodaties 2022-2026 vastgesteld. Dit beheerplan loopt tot en met 2026. Op 3 juli 2025 is de Nota Accommodatiebeleid gemeente Waadhoeke 2025 vastgesteld. Deze nota en het verschuiven van de renovatie van de velden van Berlikum en Minnertsga geven voor het college aanleiding tot het actualiseren van het Beheerplan Buitensportaccommodaties 2022-2026. Hierbij worden waar nodig ook wijzigingen in wet- en regelgeving opgenomen. Het college heeft het beheerplan Buitensportaccommodaties 2026-2029 vastgesteld onder voorbehoud van het beschikbaar stellen van krediet door de raad.
Het beschikbaar stellen van krediet is een bevoegdheid van de raad. Het voorliggende voorstel wijzigt de kaders niet, maar faciliteert uitsluitend de uitvoering daarvan. Het beheerplan wordt ter informatie gedeeld met de raad. (zie bijlage 1)

Voor dit voorstel zijn de uitgangspunten en het beleid als tot nog toe door de raad gehanteerd:

- Het onderhoudsniveau blijft op hetzelfde peil als het huidige beheerplan: alle sportvoorzieningen zijn op orde en kwalitatief van een hoog niveau en duurzaam.
- De renovaties van velden verschuiven in de tijd tabel 2.

Daarnaast constateert het college dat de kosten voor het regulier beheer stijgen. Bij een gelijkblijvend beheer- en onderhoudsbudget is het niet haalbaar het huidige niveau van de velden te behouden.

Beoogd (meetbaar) effect
Er zijn afdoende middelen beschikbaar om tot en met 2029 de sportvelden conform het vastgestelde beleid en uitgangspunten te beheren en onderhouden. Op basis daarvan heeft het college een Beheerplan Buitensportaccommodaties 2026-2029 vast kunnen stellen en is het beheer en onderhoud van de sportcomplexen tot en met 2029 in de gemeente Waadhoeke geregeld. Hiermee zullen de buitensportaccommodaties blijven voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid.

Motivering

Argumenten
1.1 *Het recht om (aanvullend) budget beschikbaar te stellen is aan de raad voorbehouden*
De gemeenteraad heeft het budgetrecht (op basis van de Gemeentewet). Het is dan ook aan de raad om middelen beschikbaar te stellen.

1.2 Het renovatieschema tabel 2 is een theoretisch overzicht van de renovatiebehoefte van een sportveld.
De jaartallen zoals vermeld geven een theoretisch overzicht van de renovatiebehoefte, zodat er net als bij de overige en reeds vastgestelde beheerplannen financiële middelen vrijgemaakt kunnen worden. Binnen het beheer van de sportvelden worden cultuurtechnische onderhoudsmaatregelen uitgevoerd met als doel de levensduur van de velden zoveel mogelijk te verlengen. Als een veld niet meer aan de cultuurtechnische eisen voldoet, wordt onderzocht welke renovatiewerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Daarnaast worden ontwikkelingen op het gebied van cultuurtechniek en sportvelden meegewogen om tot een renovatie te komen. Het behouden of afstoten van een sportveld is een beleidsvraag

welke zal moeten worden beantwoord op basis van onder andere capaciteitsberekeningen en een mogelijk behoeftevraag vanuit de verenigingen.

1.3 Er is onvoldoende budget beschikbaar voor uitvoering van het beheer
In de gevraagde budgetten zijn zowel prijsstijgingen, autonome ontwikkelingen (bij voorbeeld nieuwe regelgeving) en wijzigingen in Waadhoeks (accommodatie)beleid verwerkt, wat leidt tot een uitzetting van benodigde budgetten.
De prijsstijgingen worden voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten bemesting (30%) en graszaden (15%) aanzienlijk stijgen. Daarnaast is het onderhoud van sportvelden veel mensenwerk. De loonstijging vanaf 1-1-2023 is 37,3 % (bron indexering RISICOREGELING GWW 1995).

2.1 De stelpost voor loon- en prijsontwikkelingen (LPO) is toereikend om de kosten te dekken
De prijsstijging is afgerond € 176.000, namelijk € 91.000 op het regulier onderhoud en € 85.000 op het groot onderhoud. Voor dekking van deze kosten is de stelpost voor LPO aanwezig.
Voor zover kostenstijging door andere oorzaken ontstaan stellen we meestal voor om deze ten laste van de post onvoorzien structureel te dekken. Deze post is na de 2e begrotingswijziging 2026 slechts € 59.827 groot en dus onvoldoende. Vandaar het voorstel om de € 408.414 volledig te dekken ten laste van de stelpost voor loon- en prijsstijgingen.
Voor loon- en prijsontwikkelingen (LPO) is in de begroting 2026 een stelpost opgenomen. De beginstand LPO is afgerond € 1,5 miljoen (na verwerking claims). Op dit moment van schrijven is bekend dat we voor de gewijzigde begroting van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân, anders dan voorgaande jaren, geen beroep op deze stelpost hoeven te doen.

3.1 Dit is het bedrag incidentele kosten welke incidenteel gedekt moeten worden
Het betreft hier:
- Kap en herplant bomen rondom sportvelden in verband met essentaksterfte (€ 155.250)
- Aanschaf vertidrain en speedseeder voor onderhoud sportvelden (€ 46.575 plus € 16.045)
- Vervanging en uitbreiding sportveldverlichting (€ 46.575)
- Aanleg automatische beregeningsinstallatie op verschillende velden (€ 286.700)

Bedragen zijn opgeteld in totaal € 551.145 incl. 21% BTW en uitgaande van SPUK vergoeding BTW.

4.1 De post onvoorzien eenmalig is ontoereikend vandaar de algemene reserve
Deze post is na de 2e begrotingswijziging 2026 € 202.164 groot.

5.1 De uitvoering van de incidentele maatregelen strekt zich over meerdere jaren uit en laat zich maar deels voorspellen.
Het tempo van uitvoering is van diverse factoren afhankelijk, zoals weersomstandigheden, uitvoeringskracht, afstemming met gebruikers, uitkomsten van keuringen en dergelijke. Dit hebben we ook gezien met de maatregelen MIP (Meerjaren InvesteringsPlan) waarvoor in 2024 € 210.000 beschikbaar is gesteld. Om resterende budgetten niet steeds over te hevelen naar volgende jaren stellen we voor de incidentele budgetten in een bestemmingsreserve te storten. Vervolgens worden per boekjaar de benodigde budgetten onttrokken aan deze reserve.

Kanttekeningen/risico's

1.1 Er zijn twee sportcomplexen en drie kunstgrasvelden in eigendom/beheer bij de vereniging.
Het beheerplan gaat alleen over sportcomplexen en velden die in beheer /eigendom zijn van gemeente Waadhoeke. De sportcomplexen in Bitgum/Bitgummole, Tzum, het kunstgrasveld in St.-Annaparochie, het kunstgrasveld in Oudebildtzijl en het kunstgrasveld in Dronryp zijn in eigendom van de betreffende verenigingen of stichting. In Achlum is het sportveld in eigendom van de gemeente, maar het onderhoud wordt door de vereniging zelf uitgevoerd.

1.2 Ontwikkelingen op het gebied van type velden in relatie tot vervanging van een kunstgrasveld zijn niet meegenomen in het voorliggende voorstel.
De financiële vertaling van de renovaties van de velden in de periode 2026-2029 gaat in op de type velden die gemeente Waadhoeke beheert, niet op toekomstige mogelijke type velden.

5.1 De jaarlijks dotatie aan de voorziening is relatief hoog
Met een voorziening groot onderhoud kunnen lasten gelijkmatig worden verdeeld over een aantal boekjaren. Maar een voorziening mag nooit negatief worden en de dotatie moet jaarlijks gelijkblijvend zijn. Met de huidige planning is een structurele verhoging van de dotatie nodig met € 152.000, waarbij er eind 2029 afgerond € 250.000 overblijft. Zie tabel 3 onder kopje financiën.
Het verloop kan in de praktijk afwijken omdat het tempo van uitvoering van diverse factoren afhankelijk is zoals weersomstandigheden, uitvoeringskracht, afstemming met gebruikers en dergelijke.

Alternatieven
Gekozen kan worden om geen aanvullend budget beschikbaar te stellen. In dat geval wordt het onderhoud in het aankomende jaren niet zodanig uitgevoerd dat de kwaliteit van de sportvelden behouden blijft. Op dit moment zijn er geen alternatieven die de huidige vastgestelde kwaliteit behouden.

Vervolg
- Tijdspad: Na beschikbaar stellen van de benodigde middelen om het beleid uit te voeren zal het college het beheerplan uitvoeren. Op basis van vaststelling van het geactualiseerde beheerplan kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd.
- Deze actualisatie van het beheerplan is op basis van het huidige beleid en de beschikbaar gestelde middelen en loopt tot 2029. Mocht er voor die tijd aanleiding zijn om het beheer te actualiseren op basis van veranderende financiën of beleid, dan worden de effecten hiervan aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

Participatie
De participatie bestaat uit het informeren van de sportverenigingen.

Financiën
Aandachtspunt in de kosten is de BTW. De BTW op sportvoorzieningen is sinds 2019 niet meer compensabel of verrekenbaar maar kan via een specifieke uitkering deels bij het rijk gedeclareerd worden. Deze tijdelijke regeling is verlengd tot en met 2026. Aangenomen wordt dat het vervallen van deze regeling wordt gecompenseerd door een verhoging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Echter daarover is op dit moment van schrijven nog niets bekend. Mogelijk geeft de meicirculaire gemeentefonds 2026 hierover uitsluitsel.

De kosten voor het klein en regulier onderhoud zijn grotendeels jaarlijks gelijkblijvend maar ook periodiek door keuringen van velden, verlichting en dergelijke en eventuele maatregelen.
De jaarlijks gelijkblijvende kosten worden op € 484.000 geraamd en de periodieke kosten gemiddeld € 35.750 (excl. btw) per jaar.

Totaal kosten klein en regulier onderhoud inclusief btw bedraagt € 537.940. Dit is ten opzicht van de € 281.526 in de huidige begroting (PB2026) een stijging van € 256.414. De stijging wordt deels veroorzaakt door prijsstijgingen maar veel meer nog door autonome ontwikkelingen en nieuw (eigen) beleid.

Structureel Regulier Onderhoud	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Natuurgrasvelden: gras, wetra, hybride, trainingsvelden, kaatsvelden, atletiekbanen	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Bemesting 30% prijsstijging	€ 43.000	€ 43.000	€ 43.000	€ 43.000
Graszaad 15 % prijsstijging	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000	€ 32.000
Handmatige onkruidbestrijding velden	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000	€ 12.000
Hybridevelden	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Kunstgrasvelden onderhoud	€ 48.000	€ 48.000	€ 48.000	€ 48.000
Jaarlijkse stelpost beregenen, drainage fieldtopmaker	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000
Herstel Sjukelan na evenementen	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000
Onkruidbestrijding op verharding	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000
Voorbereiding renovaties en projecten	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Subtotaal	**€ 484.000**	**€ 484.000**	**€ 484.000**	**€ 484.000**
Gemiddelde kosten keuringen e.d.	€ 35.750	€ 35.750	€ 35.750	€ 35.750
Kosten klein en regulier onderhoud exkl. BTW	**€ 519.750**	**€ 519.750**	**€ 519.750**	**€ 519.750**
21% BTW	€ 109.148	€ 109.148	€ 109.148	€ 109.148
Spukvergoeding BTW	€ -90.957	€ -90.957	€ -90.957	€ -90.957
Kosten klein en regulier onderhoud incl. BTW	**€ 537.940**	**€ 537.940**	**€ 537.940**	**€ 537.940**

Tabel 1 structureel onderhoud

De voorlopig indicatieve kosten voor groot onderhoud / renovaties worden voor de planperiode 2026-2029 ingeschat op € 1.884.218 incl. BTW.

Locatie	Veld	2026	2027	2028	2029	Totalen
Franeker, Van Saxenlaan	Voetbal Natuurgras Veld A		285.000			285.000
Franeker, Van Saxenlaan	Voetbal Natuurgras Veld B		285.000			285.000
Franeker, VanSaxenlaan	Voetbal Veld D	530.500				530.500
Froubuurt	Voetbal hoofdveld	x				-
Oudebildtzijl	Voetbal hoofdveld			285.000		285.000
Berltsum	Voetbal (kunstgras)		x			-
Minnertsgea	Voetbal (kunstgras)		x			-
Dronryp	Voetbal (De Ring)			285.000		285.000
Sint Anne	Kaatsveld				150.000	150.000
	Kosten excl. BTW	**530.500**	**570.000**	**570.000**	**150.000**	**1.820.500**
	21% BTW	111.405	119.700	119.700	31.500	382.305
	Spuk vergoeding BTW	-92.838	-99.750	-99.750	-26.250	-318.588
	Kosten incl. BTW	**549.068**	**589.950**	**589.950**	**155.250**	**1.884.218**

Tabel 2 renovatie velden
X: Gelet op het voorgaande voegen we de eerder beschikbaar gestelde budgetten voor de buitensportaccommodaties Froubuurt (€ 302.000), Berltsum en Minnertsgea (€ 1,2 miljoen) niet toe aan de voorziening. Deze blijven separaat beschikbaar.

De voorziening groot onderhoud is ontoereikend om deze kosten te dekken.

Er is een structurele verhoging van de dotatie aan de voorziening nodig van € 152.000 om de voorziening niet negatief te laten worden. Dan wordt het verloop als volgt:

Verloop voorziening	2025	2026	2027	2028	2029	2026 t/m 2029
Stand voorziening per 01-01	377.226	515.747	371.479	186.329	1.179	
Jaarlijkse dotatie	252.800	252.800	252.800	252.800	252.800	1.011.200
Kosten groot onderhoud exd. BTW	***110.415***	**530.500**	**570.000**	**570.000**	**150.000**	**1.820.500**
21% BTW	*23.187*	111.405	119.700	119.700	31.500	382.305
Spukvergoeding BTW	*-19.323*	-92.838	-99.750	-99.750	-26.250	-318.588
Kosten groot onderhoud ind. BTW	***114.279***	**549.068**	**589.950**	**589.950**	**155.250**	**1.884.218**
Aanvullende dotatie nodig	0	152.000	152.000	152.000	152.000	608.000
Stand voorziening per 31-12	**515.747**	371.479	186.329	1.179	250.729	

Tabel 3 verloop voorziening na verhoging dotatie

Let wel: op grond van het BBV mag een voorziening niet incidenteel gevoed worden (tenzij…).
In 2024 is de € 1,375 miljoen voor buitensportaccommodaties Schatzenburg en Sexbierum bij raadsbesluit incidenteel toegevoegd aan de voorziening. Mede op aanwijzing van de accountant is dit naderhand gecorrigeerd en als incidenteel budget in de exploitatie opgenomen.
Gelet op het voorgaande voegen we de eerder beschikbaar gestelde budgetten voor de buitensportaccommodaties Vrouwenparochie, Berltsum en Minnertsga niet toe aan de voorziening. Deze blijven separaat beschikbaar. Het krediet voor Vrouwenparochie (€ 302.000) dit jaar besteed en het krediet voor Berltsum en Minnertsga (€ 1.2 miljoen) wordt toegevoegd aan de nieuwe reserve buitensportaccommodaties om in 2027 uit te voeren.

Voorgaande samengevat		
Kosten voor het klein en regulier onderhoud		€ 537.940
Dotatie aan voorziening groot onderhoud		€ 404.800 *(€ 252.800 + € 152.000)*
	Totaal	€ 942.740
Nu in begroting 2026 en volgende jaren		€ 534.326 *(€ 281.526 + € 252.800)*
Structureel tekort / te dekken		**€ 408.414**

Bedragen zijn incl. 21% BTW en uitgaande van SPUK vergoeding BTW.
De kosten voor eenmalige werkzaamheden en investeringen worden op € 551.145 (incl. BTW en uitgaande van SPUK vergoeding BTW)
Op grond van het BBV en onze financiële verordening worden deze niet geactiveerd waardoor er eenmalige dekking nodig is.

Bijlagen
Bijlage 1: Beheerplan Buitensportaccommodaties 2026-2029

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-289604

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 27 januari 2026

B E S L U I T

1. Voor het beheer van de buitensportaccommodaties vanaf 2026 structureel € 408.414 beschikbaar te stellen.
2. Dit bedrag ten laste van de stelpost voor loon-en prijsontwikkeling te dekken.
3. Voor de uitvoering van het beheer van de buitensportaccommodaties incidenteel € 551.145 beschikbaar te stellen.
4. Dit bedrag ten laste van de algemene reserve te dekken.
5. Een bestemmingsreserve voor incidentele maatregelen buitensportaccommodaties in te stellen en de € 551.145 daarin te storten.

Aldus vastgesteld in de openbare

raadsvergadering van 19 februari 2026,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.